22/04/2024

Патријарх Порфирије: Определимо се за преображај и покајање, за исправно православно употребљавање дарова добијених од Бога

Беседа Његове Светости Патријарха српског г. Порфирија изговорена 21. априла 2024. године на светој Литургији у цркви Светог Симеона Мироточивог на Новом Београду

У име Оца и Сина и Светога Духа! И данас када завршавамо пету седмицу поста која је посвећена Светој Марији Египћанки, ми кроз сећање на њу, кроз прослављање ње, ми откривамо и сам смисао поста. Света Марија Египћанка је оно што смо сви ми, али истовремено и оно на шта смо сви позвани. Она је била слаба у духовном животу. Била је грешна толико да благодат Божја није

дозволила да уђе у храм Васкрсења Господњег где се упутила са мноштвом других хришћана. Благодат Духа Светог спречила је да она уђе у храм. И то је подстакло њу да завири у своју душу, да се преиспита и да разуме да је од Бога добила мноштво дарова бесплатно да би кроз те дарове узрастала, да би се кроз те дарове умножавала, да би кроз те дарове стигла до циља постојања, до циља живота, до смисла постојања, а то је заједница са Богом у потпуном предавању Богу, у поверењу у односу на Бога без којег нема истинског препознавања другог човека, оног који је поред нас, свог брата, своје сестре, свог ближњег. Само онда када се препуштамо вољи Божјој разумећемо да смо ми дар Његов који је нашој слободи поверен да бисмо волели Бога и да бисмо волели ближњег свога, тј. икону Божју.

Зато пост није ништа друго него позив на преображај, а то значи позив да оно што смо добили од Бога разумемо да нам је дато да будемо радосни, да будемо испуњени пуноћом и лепотом, а не да би то био камен спотицања у нашем животу да би нас мучило, да би нам стварало озлојеђеност и празнину у души. Добили смо дарове од Бога да бисмо служили баш онако како нам сам Господ кроз своја света уста произноси обраћајући се својим апостолима, заправо упућујући своју реч, вечну реч и нама данас и свим људима свих времена.

Наиме, у данашњем Јеванђељу видимо да се Господ полако са ученицима својим успиње ка Јерусалиму да би тамо потврдио своју славу, да би потврдио да је Он Месија, да је Он Онај који је дошао да спасе људски род, који је дошао да га врати у првобитно назначење и још више да га узнесе у славу и реалност свог Царства Божјег. Успињући се ка Јерусалиму, Господ открива шта Га чека као Месију. И гле чуда, као и све што је у речи Христовој и у Јеванђељу Његовом парадокс, тако се и све што нам је дато логички и на шта смо позвани не може разумети само умом, рационално. Тајна крста и Васкрсења Христовог не може се разумети, њој се само може препустити и предати, бити усвојен том тајном и усвојити тајну постајући судеоник свега онога што је Господ наш, а пре свега символ крста и Васкрсења Његовог. Дакле, открива Господ ученицима својим шта га чека у Јерусалиму и говори о понижењу, о понижавању, о пљувању, о изругљивању, а на крају о распећу на крст, о понижењу. Све то је нешто што нити ученици његови нити изабрани народ Божји нису очекивали од Месије. За чланове изабраног народа Месија је требао да буде силан и моћан, требао је да буде онај који ће да покори све под ноге своје, а покоривши све под ноге своје онда ће и читав свет покорити под ноге чланова изабраног народа. Зато су Јевреји очекивали да ће Месија доћи из рода Давидовог и имати царски знак и сести на трон владара света,

владара васељене. Није чудо што су апостоли Јован и Јаков, очекујући таквог Месију, молили Господа да они буду постављени с леве и десне стране Његове, јер су у Месији видели моћ, силу и славу овог света. Са друге стране, друга група изабраног народа очекивала је да ће Месија доћи из Ароновог рода, из рода свештеничког, и да ће покорити све народе света, и спољашње и унутрашње, тј. да ће бити владар који влада светом држећи све људе под својом владавином, али да ће бити и онај који је духовни владар, дакле, потпуно интегрални и целовити. То су очекивали Јевреји, то су очекивали припадници изабраног народа – очекивали су вођу и владара од овог света. Међутим, ево Господ открива још један парадокс – позив на одрицање од себе. Парадоксално је веровати у таквог Бога, парадоксално је одрицати се од комфора од овог света, али само онда када човек пристане на то да је искључиво и само биолошко биће, да му је почетак и крај у овом свету, иако у тој варијанти све постаје бесмислено, па и слава и моћ. Господ позива оне који Га слушају, апостоле и ученике своје, на љубав, да онај који хоће да буде прослављен, који хоће да буде већи од других, он не треба да се намеће другима спољашњим вредностима, не треба да се размеће оним што има, чак и као врлину. Он треба сходно и смирено да служи другима. Црква је на овом свету да служи и ми у Цркви смо да служимо свету, почевши од нас свештеника, било да смо епископи, свештеници или ђакони, али укључујући и сваког припадника царског свештенства, тј. свакога од вас, брачо и сестре, свакога хришћанина. Само кроз служење, кроз даривање себе ближњем и Богу, кроз љубав можемо наћи мир и спокој и можемо открити смисао у свему око нас, и у најмању твар, само онда када се не намећемо, када служимо, када хоћемо да волимо. Онај, дакле, који хоће да буде већи од других – не због тога што жели потребу своје величине, него због тога што је то духовни закон – он се не може онда сакрити и када је најнепознатији и најмањи благодат Божји га открива да буде утеха, да буде подршка свима око себе. И Господ сам вели: Дошао сам да служим, Син човечији дошао је да служи, да служи да смислу нашега постојања. У крајњој линији показао је крајње смирење одрекавши се свога божанства, од своје божанске висине, остајући Богом и поставши оно што смо ми, поделивши све што је наше са нама изузев греха.

Зато, браћо и сестре, у ову недељу поста по примеру Свете Марије Египћанке да се определимо за преображај, за покајање, а то значи за исправно употребљавање својих дарова, не за злоупотребу која нас онда кошта, него за исправно православно духовно употребљавање дарова које смо добили од Бога како бисмо онда, као и она, знали да је Христос алфа и омега и да је он све и свја у свему и да будемо увек спремни да служимо Господу Једном у

Тројици, Богу Оцу и Сину и Светоме Духу, како бисмо онда служили једни другима, тј. били једно и увек заједно сви славили Њега у векове векова. Амин!

spc.rs